

РЕШЕНИЕ

№ 140

гр. Варна, 13.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, XII СЪСТАВ ГО, в публично заседание на деветнадесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: **Нейко С. Димитров**

при участието на секретаря **Галина Сл. Стефанова**
като разгледа докладваното от **Нейко С. Димитров** Гражданско дело № 20233100100692 по описа за 2023 година

Предявени са искиове от **Х. П. К.** срещу Прокуратурата на РБ за заплащане сумата 150000 лв., представляваща обезщетение за претърпените от ищеца неимуществени вреди: страх, унижение и тревожност, в резултат на незаконно повдигнатото обвинение по ДП № 147/2015 г. по описа на ОД на МВР Бургас, пр. пр. 236/2015 г. на ОП - Бургас, по което е бил задържан под стража от 15.07.2015 г. до 22.12.2015 г. и под домашен арест от 22.12.2015 г. до 22.04.2016 г., прекратено с постановление на прокурор от ОП Бургас от 07.11.2022 г., ведно със законната лихва от 22.11.2022 г. и сумата 3000 лв. за претърпените имуществени вреди: разходи за адвокатска защита по същото ДП, ведно със законната лихва от 17.07.2015 г. до окончателното изплащане на сумите, по чл. чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ и 86 ЗЗД, с присъждане на разноски.

Ответникът оспорва исковете. Възразява, че срещу ищеца е водено и ДП № 38/2017 г. на РУ Банско т.е. вредите не могат да бъдат разграничени.

Предявява възражения за допринасяне чрез самопризнание, от което се е отрекъл, но то допринесло за продължителността на ДП и за прекомерност на адвокатското възнаграждение, платено по ДП.

Ищецът оспорва възраженията.

По същество страните поддържат становищата. Ищецът претендира разноски. Представя писмени бележки. Ответникът възразява за прекомерност.

Съдът, като взе предвид представените по делото доказателства, прие за установено следното:

Исковете и отговорът са допустими и надлежно предявени.

По повдигането на обвинението:

С постановление от 16.07.2015 г. ищецът е привлечен като обвиняем за това, че на 19.05.2015 г. ок. 12.20 ч. в гр. Айтос в съучастие с трето лице, като съизвършител, отнел чужди движими вещи в особено големи размери – сума, собственост на банка, от владението на управителя на клона, като употребили за това заплашване – произвеждане на изстрел с огнестрелно оръжие, по чл. 199, ал. 2, т. 3 вр. чл. 198, ал. 1 НК.

По възражението за съпричиняване:

В представеното от ищеца в заверен препис от материалите от ДП сведение от м. юли 2015 г. и при разпита на 16.07.2015 г. ищецът е признал с подробности извършването на банков обир. На същата дата в разпита пред съдия ищецът е отрекъл казаното пред разследващия и е заявил, че е дал показанията под въздействието на наркотици. Посочил е, че бил притиснат в полицията, но не от разследващия полицай. За натиска върху ищеца няма доказателства. С употребата на наркотици ищецът сам се е поставил в състоянието, което според него е причина за самопризнанията.

Съдът приема, че с неистинските самопризнания ищецът е допринесъл в значителна степен за предприетото спрямо него неоснователно преследване (решение № 244 от 25.07.2013 г. на ВКС по гр. д. № 1205/2012 г., IV г. о., ГК).

С постановление от 07.11.2022 г. (л. 10) производството е прекратено.

В преписите от ДП са представени обратни разписки за връчване на постановлението за прекратяване на ищеца на 15.11 и на банката на 16.11.

В съдебната практика се приема, че за да възникне отговорността по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ достатъчно е постановлението за прекратяване на наказателното производство да е било съобщено на ищеца, без той да поиска наказателното производство да продължи, включително в случаите, когато от престъплението има пострадал и няма данни постановлението да е било съобщено и на него (решение № 205 от 6.11.2019 г. на ВКС по гр. д. № 863/2019 г., IV г. о., ГК).

Срокът за обжалване на постановлението е изтекъл за ищеца на 22.11.2022 г. т.е. за отговорността съдът приема, че актът е стабилизирал на 23.11.2022 г.

По твърдяните вреди (претърпени страх, унижение и тревожност):

В показанията си (л. 103) свидетелката А.М., майка на ищеца, сочи, че когато го видяла след задържането в съда бил много притеснен и по това време по тялото му се появили топчета (мастни образувания), които все още не са преминали. Излага, че преди повдигането на обвинението ищецът бил лъчезарен, а след това започнал да изпада в депресии. Соци, че след откритите заседания имало публикации във вестниците и репортажи по телевизиите.

Показанията се подкрепят от тези на свидетелката В. Т. и въпреки родството могат да бъдат кредитирани.

Съдът приема, че ищецът е претърпял вредите.

Причинна връзка между повдигането на обвинението и вредите:

Със споразумение, одобрено по НОХД № 136/2019 г. ВРС ищецът е признат за виновен в това, че е управлявал МПС след употреба на наркотични вещества (л. 53).

В показанията си свидетелите сочат страх и тревожност, изпитани от ищеца значително по-рано: през 2015 г. Повдигането на следващо обвинение в края на 2018 г. не е причинило установените в настоящото производство вреди.

По обстоятелствата от значение за размера на обезщетението:

Практиката за обстоятелствата от значение за размера на обезщетението е обобщена (решение № 200 от 16.06.2016 г. на ВКС по гр. д. № 1019/2016 г., IV г. о., ГК и решение № 145 от 27.09.2022 г. на ВКС по гр. д. № 3365/2021 г., IV г. о., ГК).

По тежестта на престъплението, за което е било повдигнато обвинение:

За престъплението се предвижда наказание лишаване от свобода от петнадесет до двадесет години, доживотен затвор или доживотен затвор без замяна. Повдигнато е обвинение за тежко престъпление (чл. 93, т. 7 ДР НК).

По продължителността на наказателното преследване:

Наказателното производство срещу ищеца е продължило седем години и четири месеца.

По интензитета на мерките на процесуална принуда:

С протоколно определение от 17.07.2015 г. по ЧНД № 692 по описа за 2015 г. на БОС спрямо ищеца е взета мярка за неотклонение "задържане под стража".

С определение от 17.12.2015 г. по ЧНД № 1276 по описа за 2015 г. на БОС мярката за неотклонение е изменена в домашен арест, който да се изпълнява в с. К., а с определение от 22.04.2016 г. по ЧНД № 384 по описа за 2016 г. на БОС (л. 36) – в гаранция.

С постановление от 10.04.2017 г. (л. 39) мярката е отменена.

Задържането под стража е продължило пет месеца, а домашният арест – четири месеца.

По броя и продължителността на извършените с участието на ищеца процесуални действия:

Ищецът е разпитван на 16.07.2015 г. в полицията и пред съдия и на 10.08.2016 г., но за нападение срещу него през м. май 2016 г.

На 10.08.2016 г. е проведена и очна ставка между ищеца и свидетеля Д.Т..

Съдебното заседание от 17.07.2015 г., на което спрямо ищеца е взета мярка за неотклонение "задържане под стража" е проведено с негово участие.

Отражение върху личния, обществен и професионалния живот на ищеца:

От представеното в заверен препис (л. 27) медицинско удостоверение, издадено през м. ноември 2022 г. е видно, че на ищеца е поставена диагноза – Реакция на тежък стрес с разстройства в адаптацията. Посттравматично стресово разстройство.

От заключението на вещите лица по допуснатата експертиза (л. 118) се установява, че ищецът не страда от горното заболяване, а е налице разбалансиране на личността. Вещите лица приемат, че кожните му

проблеми представляват психосоматично разстройство, проява на общото заболяване.

Ищецът е бил неосъждан през м. юли 2015 г. (справка за съдимост в ДП)

През 2015 г. ищецът е бил безработен.

По разгласяването на обвинението:

От представените от ищеца материали (л. 30 и сл.) е видно, че във вестници са съобщени възрастта и собственото име на ищеца, а в новините по телевизията – и фамилното му име.

Записите на телевизионните предавания не изясняват въпроса повече.

В последната съдебна практика се приема, че е без значение дали материалите в пресата имат за свой официален източник органи на прокуратурата, тъй като по ЗОДОВ незаконосъобразността се разглежда като крайния резултат от определено действие или акт (решение № 389 от 4.08.2014 г. на ВКС по гр. д. № 40/2013 г., IV г. о., ГК).

Съдебна практика по размера на обезщетенията:

За обвинения за тежко престъпление, при сходни обстоятелства са определяни обезщетения, както следва: продължителност на наказателното производство осем години, прекратено през 2014 г., задържане под стража за пет месеца, но домашен арест за две години и осем месеца и впоследствие отменена осъдителна присъда – 15000 лв. (решение № 295 от 18.12.2017 г. на ВКС по гр. д. № 384/2017 г., IV г. о., ГК); продължителност на наказателното производство – шест години, прекратено през 2015 г., задържане под стража за три месеца, усложнения в заболяване от стреса – 10000 лв. (определение № 388 от 20.05.2019 г. на ВКС по гр. д. № 672/2019 г., III г. о., ГК); продължителност на наказателното производство – шест години, прекратено през 2017 г., но задържане под стража за 11 месеца и домашен арест за 40 дни, при които ищецът не можел да вижда и да се грижи за децата си – 20000 лв. (определение № 190 от 16.03.2022 г. на ВКС по гр. д. № 4106/2021 г., III г. о., ГК).

Следва да бъде съобразена промяната в икономическите условия.

Съдът приема, че справедливият размер на обезщетението в процесния случай е 16000 лв. То следва да бъде намалено наполовина: до 8000 лв. заради съпричиняването (решение № 244 от 25.07.2013 г. на ВКС по гр. д. № 1205/2012 г., IV г. о., ГК).

Искът за горницата до претендираните 150000 лв. е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

Мораторната лихва следва да бъде присъдена от влизане в сила на прокурорския акт за прекратяване на наказателното производство, в процесния случай: от 23.11.2022 г. (т. 4 от ТР № 3 от 22.04.2005 г. на ВКС по т. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК). Искът за забавата през 22.11.2022 г. е неоснователен.

По иска за имуществени вреди:

На ищеца е дадено указание, че не е посочил доказателства за платено възнаграждение, но той не е представил такива. Искът е неоснователен.

Ответникът следва да заплати на ищеца разноски по списък: платената такса по първия иск, а на адв. В. – сумата 1100 лв., представляваща възнаграждение за безплатно оказана адвокатска помощ на ищеца.

Ответникът следва да заплати по сметка на ВОС сумите, платени за възнаграждения на вещите лица общо в размер 600 лв.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България да заплати на Х. П. К., ЕГН *****, с адрес: гр. Варна, ж. к. "*****", съдебен адрес: гр. Варна, ул. "*****" чрез адв. В. Здр. В. от ВАК сумата 8000 (осем хиляди) лева, представляваща обезщетение за претърпените от ищеца неимуществени вреди: страх, унижение и тревожност, в резултат на незаконно повдигнатото обвинение по ДП № 147/2015 г. по описа на ОД на МВР Бургас, пр. пр. 236/2015 г. на ОП - Бургас, по което е бил задържан под стража от 15.07.2015 г. до 22.12.2015 г. и под домашен арест от 22.12.2015 г. до 22.04.2016 г., прекратено с постановление на прокурор от ОП Бургас от 07.11.2022 г., на основание чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ, ведно със законната лихва от 23.11.2022 г. до окончателното изплащане, както и сумата 10 (десет) лв., представляваща сторените разноски по списък: платена държавна такса, на основание чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ.

ОТХВЪРЛЯ исковете, предявени от Х. П. К. с. ЕГН, с. а. срещу Прокуратурата на Република България за заплащане на горницата над присъдената сума 8000 лв. до претендираната сума 150000 (сто и петдесет хиляди) лева, представляваща обезщетение за претърпените от ищеца неимуществени вреди: страх, унижение и тревожност, в резултат на незаконно повдигнатото обвинение по ДП № 147/2015 г. по описа на ОД на МВР Бургас, пр. пр. 236/2015 г. на ОП - Бургас, по което е бил задържан под стража от 15.07.2015 г. до 22.12.2015 г. и под домашен арест от 22.12.2015 г. до 22.04.2016 г., прекратено с постановление на прокурор от ОП Бургас от 07.11.2022 г. и за законната лихва върху присъдената сума от 22.11.2022 г. и за законната лихва върху горницата от 23.11.2022 г. до окончателното изплащане на сумата и за заплащане сумата 3000 (три хиляди) лева за претърпените имуществени вреди: разходи за адвокатска защита по същото ДП, ведно със законната лихва от 17.07.2015 г. до окончателното изплащане на сумата, на основание чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ и 86 ЗЗД.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България да заплати на адв. В. З. В. от ВАК сумата 1100 (хиляда и сто) лв., представляваща възнаграждение за безплатно оказана адвокатска помощ на ищеца Х. К. в производството пред ВОС, съразмерно уважената част от иска, на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България да заплати в полза на ВОС сумата 600 (шестстотин) лв. разноски за платени възнаграждения на вещи лица, от които ищецът е бил освободен, на основание чл. 10, ал. 3, изр. първо ЗОДОВ.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба в двуседмичен

срок от връчването на преписи от решението на страните пред ВАпС.

Съдия при Окръжен съд – Варна: _____